

ROZPRÁVKY PRE PREDŠKOLÁKOV
UČÍME SA S PEŤKOU

O VEĽKEJ REPE

ČÍTAJTE SPOLU

Pre rodičov: čítajte tak, aby dieťa videlo ako ukazujete prstom text. Dieťa si tak upevňuje správny smer čítania zľava doprava, tým, že Vás pozoruje. Pri čítaní príbehu zastavujte a vyzvite dieťa, aby napodobňovalo, to čo sa v príbehu deje. (napr. ukáž ako rástlo semienko, aká obrovská repa narástla, ako voňali babkine buchty, ako silno ťahali, ako boli unavení, napodobni psíka ako príbehol, mačičku, myšku,...ako sa radovali.) Deti si tým rozvíjajú a spoznávajú rôzne emócie. Na záver deti môžu sami prerozprávať príbeh, alebo odpovedať na otázky vyplývajúce z textu. Napr. Kto pomáhal dedkovi repu vytiahnuť? Ako postupne prichádzali pomocníci? ... Veľmi dôležité je spoločné čítanie, aby dieťa pred nástupom do školy vydržalo pozorne vypočuť rozprávku alebo príbeh. Dieťa bude musieť počúvať výklad učiteľa a porozumieť mu. Spoločným čítaním a porozumením textu si dieťa túto schopnosť rozvíja.

Ťahal dedko repu

Kde bolo tam bolo, bol raz jeden dedko. Tento dedko mal krásnu veľkú záhradu, v ktorej pestoval všelijakú zeleninu a chutné ovocie. Raz vyšiel dedko pred dom nadýchať sa čerstvého vzduchu. Bola jar, vtáčiky spievali, zem voňala.

- Ako je dneska krásne! – pochvaľoval si dedko. Nevdojak siahol rukou do vrecka nohavíc, a tam – semienko. Ktovie, kde sa tam vzalo!

Dedko spravil päťou vo vlhkej zemi jamku a semienko do nej opatrne, ale o-pa-tr-ne vložil.

- Len si rast', maličké! Ktovie, čo z teba bude!

Semienko utešene rástlo. Najprv pustilo korieňok, potom z neho vyklíčili lístky. Dedko ho polieval a okopával, ako najlepšie vedel.

- Čo len z teba vyrastie? – spytoval sa neraz.

Semienko rástlo, lístky sa mu veselo zelenali, a keď sa pod nimi začalo zaokrúhľovať biele bruško, to už dedko vedel:

- Zasadil som repku!

Repka rástla a rástla. Najprv bola maličká, potom väčšia, a napokon taká obrovitánska, že podobnú ešte svet nevidel. Ťahal repu, ťahal, najprv len trošku, a nič. Potom viac, a napokon z celej sily, ale repa držala mocnými koreňmi v zemi ako prikovaná.

- No počkaj, veď ťa ja dostanem! – zlostil sa dedko, ba aj nohou dupol, ale nepomohlo.

Pozbieral všetky sily, uchopil šticu zelených listov a ťahal, ťahal, ťaháááá... ale vytiahnuť ju nijakovsky nemohol.

- Sám to veru nezmôžem, – povzdychol si. – Potrebujem pomoc.

Zavolať teda babku.

- Babka, prosím ťa, pod' sem na chvíľočku, pomôž mi vytiahnuť toto repisko!

Babka v kuchyni piekla buchty, ale keď začula, že treba dedkovi pomôcť, ochotne príbehla.

- Repu? A ktorú? – spýtala sa.

- Ktorú, ktorú... no predsa túto opachu! – rozhodil ruky dedko.

Babka si šikovne vysúkala rukávy a chytila dedka okolo pása. Ťahá dedko repu, ťahá babka dedka. Ťahajú, ťahajú, no repu vytiahnuť nemôžu.

- Ej veru, ešte nás nie je dost'! – povedal dedko a obzeral sa, kto by im mohol pomôcť.

Práve vtedy šla okolo vnučka Zuzka.

- Zuzka, nože pod' sem, moja! – volal ju babka.

Zuzka zavoňala babkine buchty a nazdala sa, že ju babka volá zamaškrtiť si. Ochotne príbehla a spýtala sa:

- Pomôžem vám s tými buchtami?

- S akými buchtami? S repou pomáhaj, buchty budú až potom!

Vnučka až vtedy zbadala obrovskú repu.

- Jéj, tá je obrovská! Ako ju vytiahneme? – zvolala.

- Spoločne sa nám to hádam podarí! – povedal dedko odhodlane.

- Tuto sa postav, Zuzka, za babku, a ty babka, zasa za mňa! – povedal dedko a mocne chytil repu za zelenú šticu.

Babka sa postavila za neho a chytila ho okolo pása. Zuzka sa postavila za babku a tiež ju chytila okolo pása.

Dedko sa nadýchol a povedal:

- Ťahajme – teraz!

Všetci traja sa zapreli, ako najlepšie vedeli, a potiahli.

Repa sa ani nepohla.

- Ešte raz! – skríkol dedko. Potiahli teda ešte raz, dedko repu, babka dedka, vnučka babku, ťahajú a ťahajú, ale repu vytiahnuť nemôžu.

- Ešte je nás málo, – povedal dedko a trochu odľúkol.

- Aha, tamto beží Dunčo, – povedala babka.

- Dunčo, Dunčo! – zvolala Zuzka. – Pod' nám pomôcť repu vytiahnuť!

Dunčo ochotne príbehol a zavrteľ chvostíkom. Dedko ho potľapkal po huňatom kožucho.

- Postavíš sa tuto za mňa, ja za babku, babka za dedka, a budeme ťahať, rozumel si? – vysvetľovala Dunčovi Zuzka.

Dunčo zavrteľ chvostíkom, že rozumel.

A tak sa zasa postavili: prvý dedko. Za ním babka. Za ňou vnučka, A na konci Dunčo.

- Teraz! – skríkol dedko a potiahol z celej sily.

Aj babka potiahla z celej sily.

Aj vnučka potiahla z celej sily.

Aj Dunčo potiahol z celej sily.

Ale repa držala ako prilepená.

- Ešte raz! – zavelil dedko, a tak všetci ťahajú – dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku. Ťahajú, ťahajú, vytiahnuť nemôžu.
- Málo nás je, – povedal dedko a obzeral sa, koho by ešte zavolať na pomoc.
- Mňau! – ozvalo sa spoza plotu. – Mňau, mňau!
- Murka! – potešil sa dedko. – Ideš ako na zavolanie. Nože sa postav tuto za Dunča, a keď poviem ťahajme, tak potiahneš aj ty, rozumela si?
- Mňau! – odpovedala Murka a lenivo sa pretiahla.
- Nechcem počuť nijaké výhovorky! – prísne povedal dedko. – Už sa aj postav za Dunča! Keď sa všetci pousilujeme, iste sa nám podarí repu vytiahnuť.

Čo mala Murka robiť, keď nechcela nahnevať dedka? Neochotne sa postavila za Dunča a opatrne sa chytila jeho huňatého kožuča.

- Poriadne ho chyt! – povedal dedko. – Neulievaj sa!

Murka teda chytila Dunča mocnejšie.

- Tak to je správne! – pochválil ju dedko. – A teraz sa pochyťáme aj my ostatní.

A tak sa pochyťali – dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku, mačka psíčka. Ťahajú, ťahajú, ale tú potvorskú repu nie a nie vytiahnuť!

- Ešte! – vola dedko.

Všetci zabrali z celej sily.

- Ešte trošku! Tuším sa kúštiček pohla! Nože sa pochlapte, už stačí len máličko!

Všetci ťahali a ťahali, a cítili, že už naozaj stačí len máličko.

Vtedy z diery vykukla myška.

- Nože, Hryzka, pod', prosím ťa, pomôž nám repu vytiahnuť! – poprosila babka.
- Písk! – vypískla myška a vrtko vybehla z diery.
- Sem sa postav, za Murku!

Myška sa poslušne zaradila za Murku a zadávala sa na dedka čiernymi lesklými očkami ako koráliky.

- Výborne! – povedal dedko. – A teraz všetci spolu ťaháme a ťaháme!

A tak ťahali a ťahali – dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku, mačka psíčka, myška mačku.

Ťahali a ťahali, až sa im z kečky parilo. Dedkovi od námahy vystúpil na čelo pot.

Babka fučala ako parná lokomotíva – uf, uf, uf!

Vnučka zaťala zuby, zavrela oči a líca jej sčerveneli ako paradajka, ale babku nepustila.

Dunčo ani nedýchal a ťahal, čo mu sily stačili.

Murka sa tiež usilovala, hoci sa jej sprvoti ani trochu nechcelo.

A myška – drobučká Hryzka – tej skoro vyliezli oči navrch hlavy, ale nepopustila.

Zrazu repa začala pomaly, pomaličky povoľovať.

- Už to budéééé! – zvolal dedko.
- Nevzdávajme sa! – fučala babka.
- Ešte kúsok! – dychčala vnučka.
- Hav, hav, hav! – ťahal psíček.
- Mňau, mňau, mňau! – usilovala sa mačička.

Myška si ani nič nepomyslela, ani nič nepovedala, len poriadne potiahla. Repa odrazu urobila hop! A bola vonku.

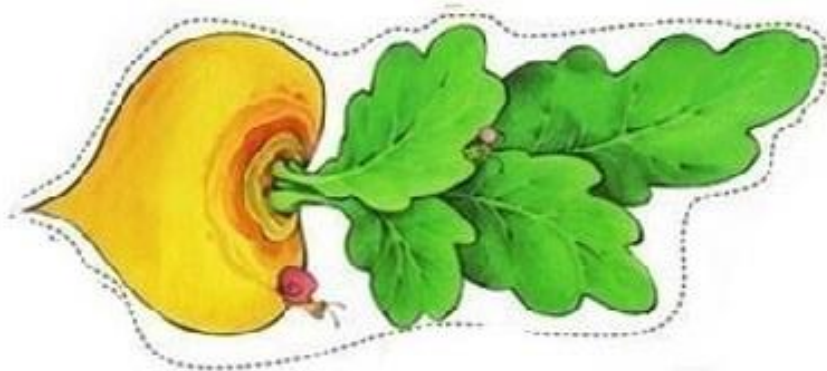
Všetci sa prekoprci – dedko na babku, babka na vnučku, vnučka na psíčka, psíček na mačičku a mačička na myšku. Ale tú obrovskú repu, tú predsa len vytiahli! To bolo radosti!

**UHÁDNI, A NA PAPIER NAKRESLI, KTO NA OBRÁZKU CHÝBA?
NÁJDEŠ NA OBRÁZKU ZVIERATKÁ, KTORÉ V ROZPRÁVKE NEBOLI?**

**VYSTRIHNI A SPRÁVNE USPORIADAJ OBRÁZKY PODĽA ROZPRÁVKY
NALEP SI NA ŠTIPČEKY ALEBO ŠPAJDLE A MÔŽEŠ SI ZAHRAŤ DIVADIELKO**

Pre rodičov: táto rozprávočka je veľmi dobrá na upevňovanie matematických pojmov kde deti v usporiadanom rade na základe slov prvý, druhý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred, hneď za, určujú pomocou obrázkov objekt (postavy z rozprávky) Kto je prvý, Kto je hneď za vnučkou? Kto stojí pred psíkom?... Striháním si rozvíjajú jemnú motoriku potrebnú na písanie v škole.

POČÚVAJ BÁSEŇ

Pre rodičov: Deti môžu porovnať báseň s rozprávkou. Skončila sa rovnako ako rozprávka? Zároveň vnímajú rôzne žánre literatúry a ich rozdiely. (Báseň sa rýmuje, je napísaná v stĺpčekoch, je krátka. Rozprávka je dlhá, písaná ako súvislý text...)

DEDKO REPKU ZASADIL
NA MEDZU SA POSADIL.
ČAKAL, ČAKAL, MRÁZ HO ĽAKAL,
SLNIEČKA SA BÁL,
NA DÁŽĎ NADÁVAL.
BEZ OBEDA, BEZ VEČERE DEDKO VYČKÁVA.
VTOM SA ZDVIHNE HLINA BLEDA,
KOPČEK POVSTÁVA.
„BABKA RASTIE REPA!“
„RIEDKO DEDKO, RIEDKO!“
„BABKA, TY SI SLEPÁ!“
„TY MA KLAMEŠ DEDKO!“
ZAVOLALI VNUČKU, VNUČKA PSÍČKA,
PSÍČEK MAČKU, MAČKA MYŠ.
CHYTI LI SA, ČAKAJÚ.

ŠEPTY ŠEPTOM ŠEPKAJÚ:
„NEVIDÍŠ?“
MYŠKE BOLA DLHÁ CHVÍĽA,
TROŠIČKU SA POVRTILA.
MYKLA MAČKU, MAČKA PSÍKA,
PSÍČEK VNUČKU, VNUČKA BABKU,
BABKA DEDKA.
DEDKO PRÁZDNE RUKY MAL,
NIKOHO SA NEDRŽAL, UROBILI BÁC....
A KOPČEK SA EŠTE CHVEJE,
TAK SA POD NÍM KRTKO SMEJE.

Autor: František Hrubín

O každej rozprávke alebo básni sa s deťmi rozprávajte. Deťom to veľmi pomôže pri čítaní a učení sa rôznych textov v neskorších ročníkoch školy, ale aj v pochopení napr. slovných príkladov v matematike. Deti si tým rozvíjajú porozumenie textu.

Čo znamená že myške bola dlhá chvíľa? (nudila sa) Čo znamená, že kopček sa chveje? (trasie sa) Čo to je medza? Nechajte deti, aby skúsili sami vysvetliť, čo to znamená. Hocičo keď povedia, aj zle, nenapomínajte, že tak to nie je, ale skúste ho nenápadne vyzvať aj o ďalšie pojmy alebo nápady. Napr. Prečo sa dedko slniečka bál a na dážd' nadával? (lebo keby veľa pršalo, repa by zhnila a keby málo pršalo, by zvädla....)

SLOVNÁ HRA S OBRÁZKAMI: HÁDAJ NA ČO MYSLÍM?

SLOVNÁ HRA: DEMINUTÍVA (ZDROBNENINY) + HRA S HLÁSKAMI NA SLUCHOVÚ DIFERENCIÁCIU

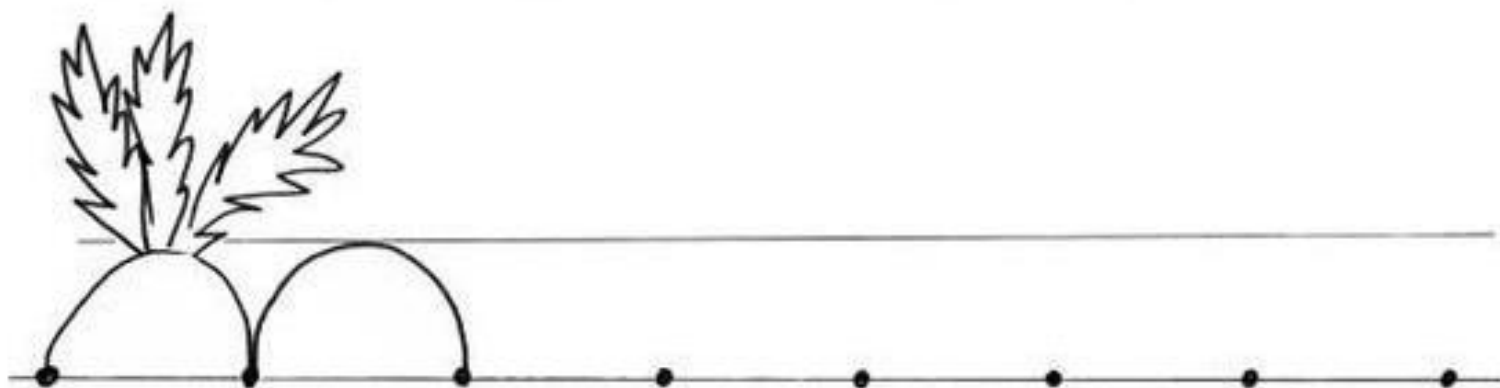
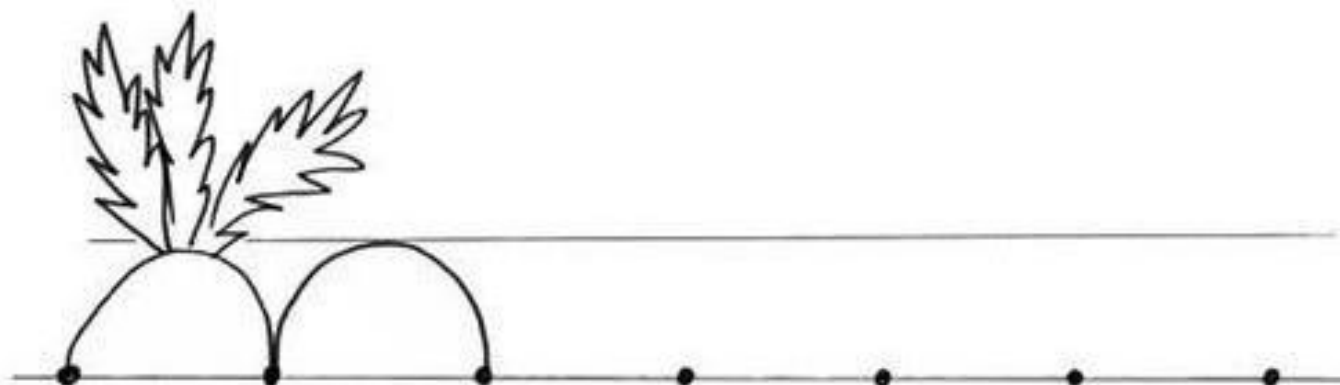
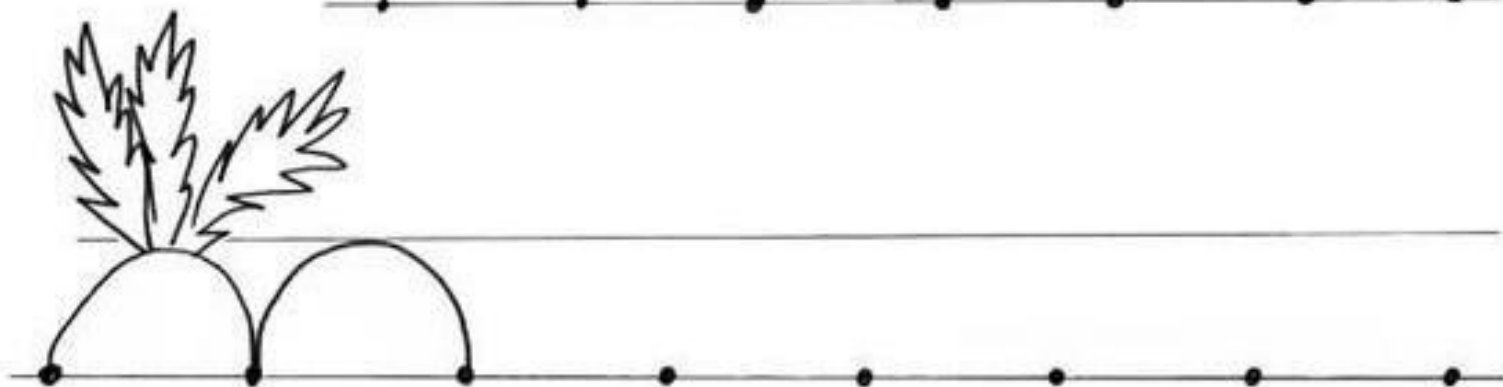
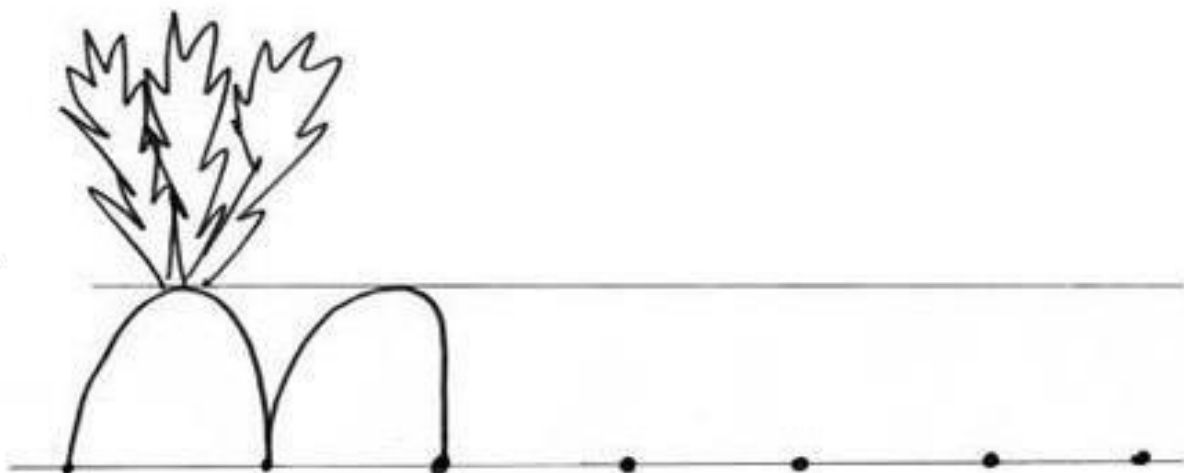
Pre rodiča: Reč je komplexná schopnosť skladajúca sa zo štyroch rovín. Jednou z nich je lexikálno-sémantická rovina, ktorá zahŕňa všeobecnú úroveň vyjadrovania (aktívnu slovnú zásobu), porozumenie reči v bežnej komunikácii, pochopenie inštrukcií, výkladu, pojmov, rozprávania a pod. Dôležité je porozumieť štruktúre reči. Deti sa učia uvedomiť si viac významov jedného slova, vyberať si správne slová v komunikácii a ďalšie zručnosti, ktoré naberajú počas prvých školských rokov. K tomu, aby sme u detí všetky tieto zručnosti stimulovali, môžeme využiť jazykové hry, ktoré deťom budú prinášať zábavu.-

- V mysli vyberiete jednu postavu z rozprávky a slovné ju opíšete tak, aby ste neprezradili kto to je. (napr. má žlté vlásy, je maličká, veselá a prišla v rozprávke hneď za babkou). Potom sa s dieťaťom vymeníte a ono bude popisovať a vy budete hádať. - Ten kto háda, pomenuje uhádnutý obrázok aj zdobneninou (babka – babička, dedko - deduško, mačka - mačička, pes- psík-psíček,...Túto hru môžete hrať s rôznymi obrázkami alebo predmetmi, ktoré vás v izbičke obklopujú.
- Dieťa si zavrie oči a bude počúvať rôzne hlásky, ktoré budete hovoriť. Ak začuje „R“ ako repa, bude si na prstoch počítat', koľko krát hlásku „R“ počulo. Vy si tiež ukazujte na prstoch, aby ste nezabudli. (Len do 10)

Táto hra je veľmi dobrá na ukladenie dieťaťa. Denne môžete meniť inú hlásku.

DOKRESLI KRTKOVI Z BÁSNIČKY KOPČEKY, ALE NAJSKÔR SI ROZCVIČ PRŠTEKY, TAK AKO TO ROBÍME V ŠKÔLKE

Pre rodičov: ak zabudol/la = napodobní ako prší, sneží, hráme na klavíri, flaute, spájame rovnaké pršteky spolu, spájame pršteky s palcom, solíme, koreníme a do zobáčka ceruzku chytíme.

SPIEVAJ A RYTMIZUJ PIESEŇ

Pre rodičov: Deti môžu s Vašou pomocou zaspievať pieseň „O repe“ na melódiu piesne „Moja mamka niečo má“, ktorú už poznajú. Keď už budú vedieť slová naspamäť, môžu si ju vytlieskať, tak ako sme pravidelne tleskali v triede na melódiu „Moja mamka niečo má“. Rytmizácia má veľký vplyv na veľa školských znalostí. Okrem hudobnej výchovy môže zasiahnuť aj ďalšie oblasti napr. v matematike pri chápaní číselného radu a násobkov. Ovplyvňuje aj čítanie a písanie. Významný dopad má na rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Rytmizovať takto – Na zem jednou, druhou rukou. Na kolená jednou, druhou rukou. Na ramená jednou, druhou rukou, tlesknúť spolu rukami. A opäť na ramená jednou, druhou rukou. Tlesknúť spolu rukami. Stále opakovať.

O REPE

DEDKO REPU ZASADIL, ZASADIL, NA ROLU SA POSADIL, PO-SA-DIL.

ALE REPA NEJDE MOC, NEJDE MOC, PRETO PROSÍ O POMOC, O – PO-MOC.

ZAVOLAL AJ BABIČKU, BABIČKU, PODALA MU SUKNIČKU, SU-KNIČ-KU.

ALE REPA NEJDE MOC, NEJDE MOC, PRETO PROSIA O POMOC, O-PO-MOC.

ZAVOLALI AJ VNUČKU, AJ VNUČKU, POTOM PSÍČKA AJ MAČKU AJ-MAČ-KU.

ALE REPKA NEJDE MOC, NEJDE MOC, PRETO PROSIA O POMOC, O-PO-MOC.

ZAVOLALI MYŠIČKU, MYŠIČKU, ŤAHAJ AJ TY TROŠIČKU, TRO-ŠIČ-KU.

ZRAZU REPA IDE VON, IDE VON, NATRIASA SA KRTKOV DOM, KRT-KOV-DOM. ....

MYŠ

Pre rodiča: Keď zaspievate dieťaťu pieseň, potom dieťa vytlieska názvy obrázkov z rozprávky (vid' nižšie), určí počet slabík (koľkokrát tlesklo) a určí prvú a poslednú hlásku slova na obrázku.

VYTLIESKAJ A URČI POČET SLABÍK V SLOVÁCH NA OBRÁZKOCH
URČI PRVÚ A POSLEDNÚ HLÁSKU V SLOVE
SLOVÁ ODPÍŠ

DEDKO

BABKA

VNUČKA

PSÍK

MAČIČKA

.....

.....

.....

.....

.....

POSPÁJAJ ČÍSLA A ZISTI AKÉ JE TO ZVIERATKO Z ROZPRÁVKY

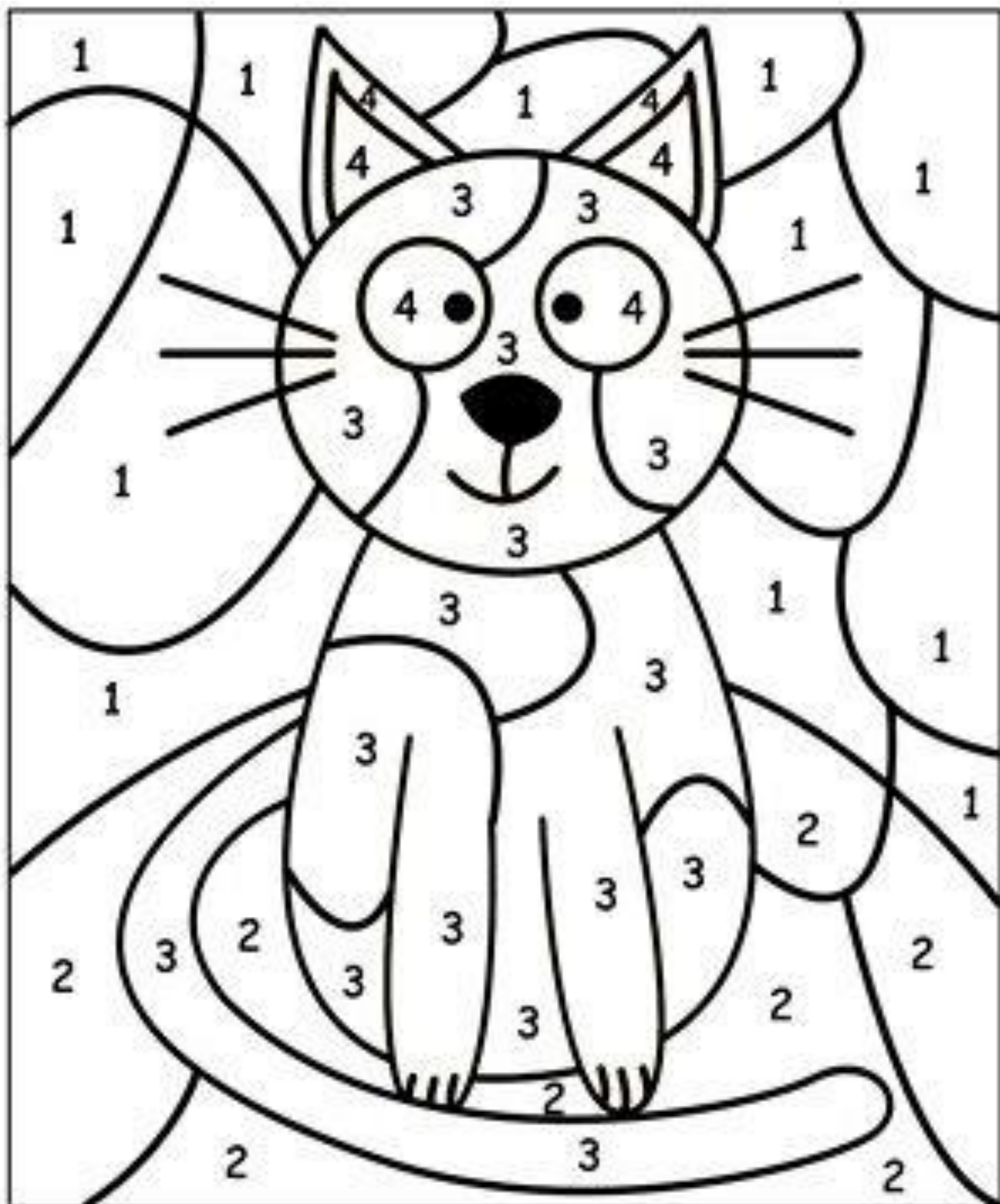
Pre rodičov: Dieťa využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, čím si rozvíja jemnú motoriku potrebnú pri písaní a pri kreslení v geometrii. Zároveň si upevňuje znalosť číselného radu.

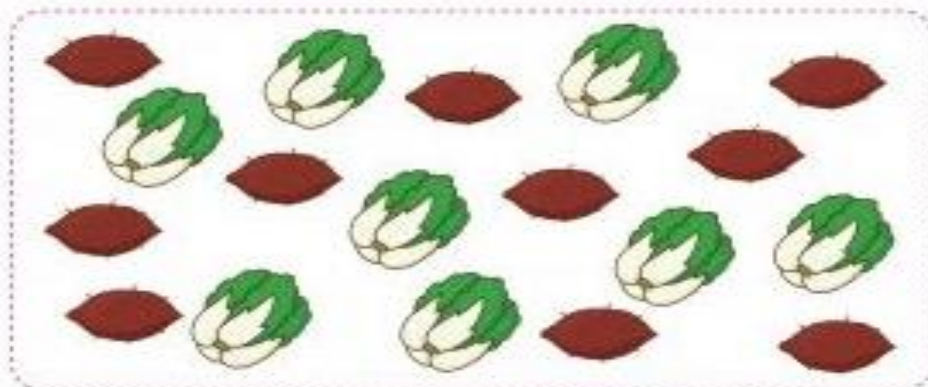
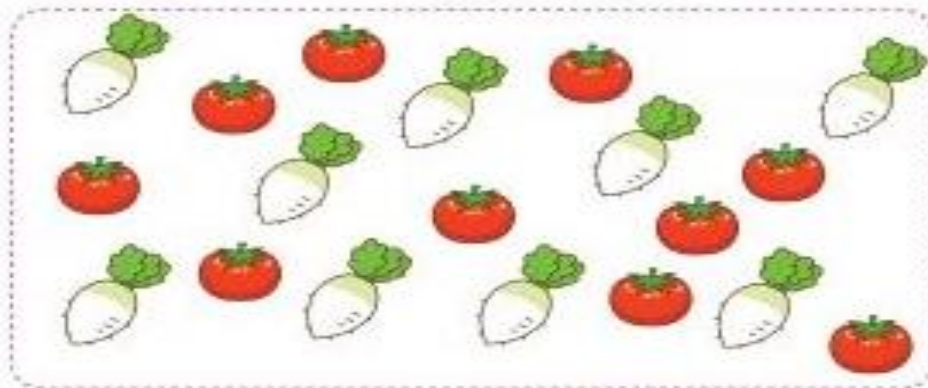
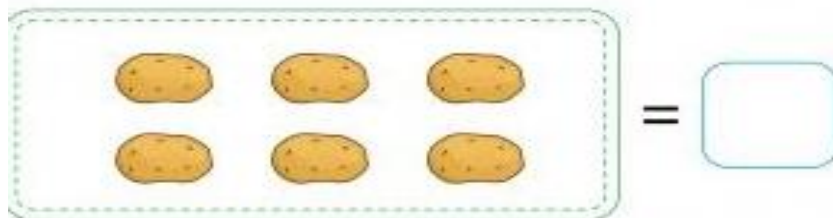
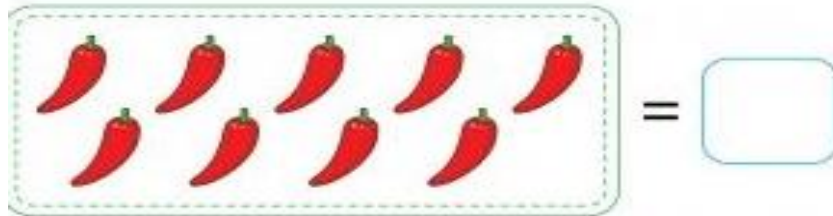

VYFARBI MAČIČKU Z ROZPRÁVKY PODĽA SPRÁVNEHO „KLÚČA“

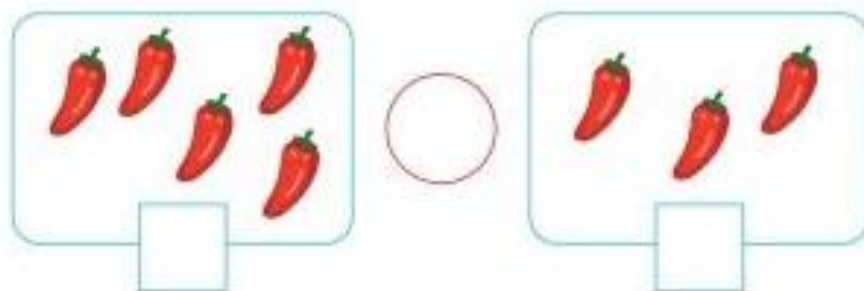
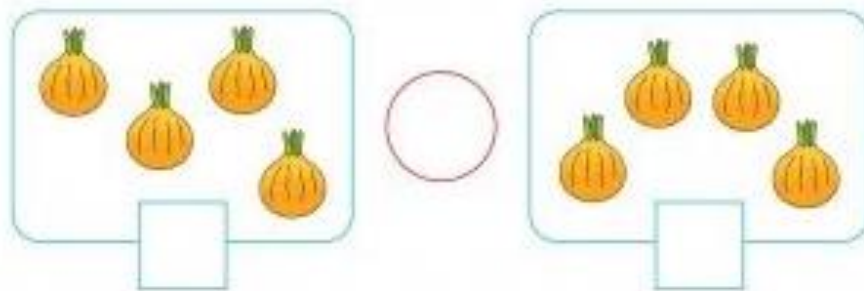
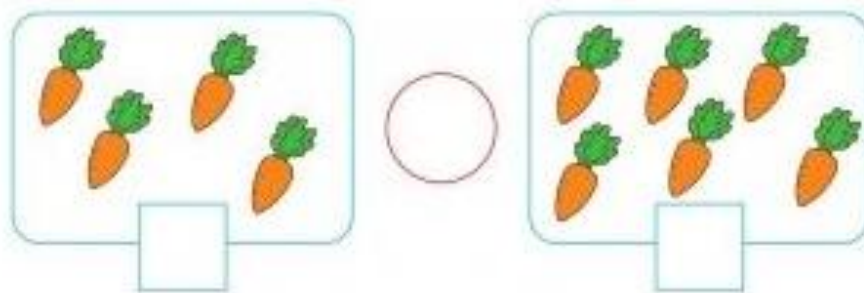
1 MODRÁ 2 ZELENÁ 3 HNEDÁ 4 TELOVÁ

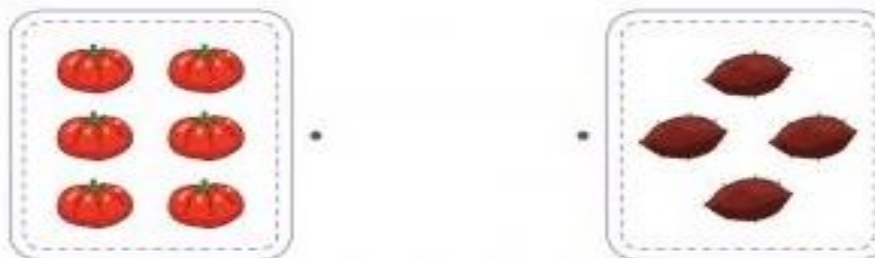
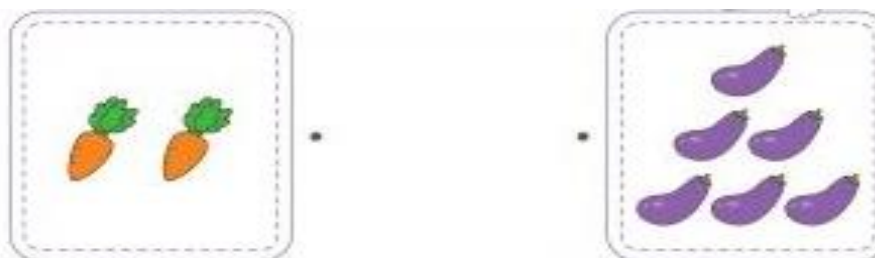
SPOČÍTAJ A ZAPÍŠ DO PRÁZDNEHO ŠTVORČEKA KOĽKO ZELENINKY
VYRÁSTLO DEDKOVI V ZÁHRADKE

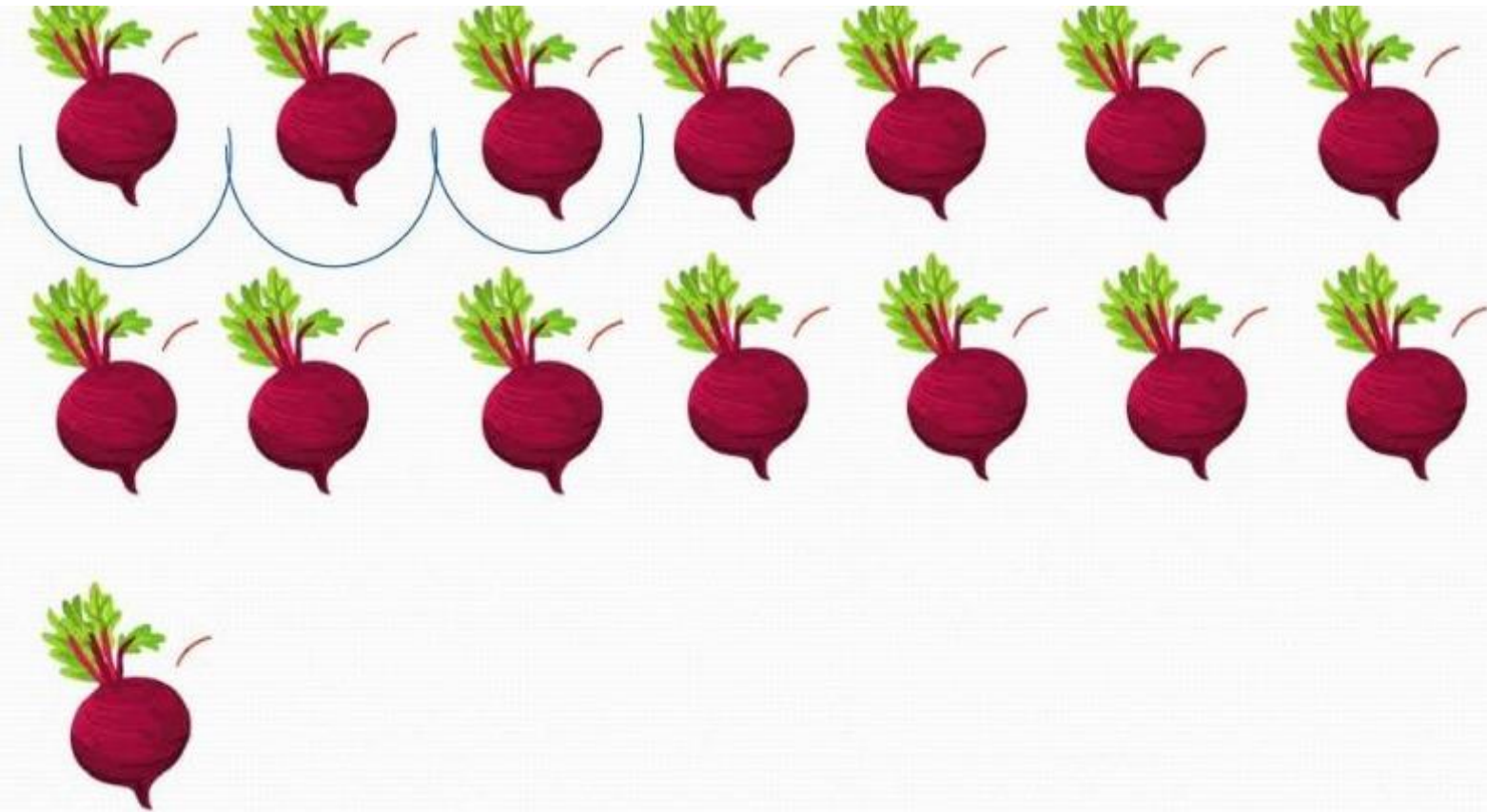
POROVNAJ, V KTOROM OKIENKU JE VIAC, ROVNAKO ALEBO MENEJ ZELENINKY

SPOJ ROVNAKÝ POČET ZELENINKY

ZASAD REPKU AKO DEDKO

VYROB SI PUZZLE

KTO JE KDE?

Precvičovanie priestorovej orientácie

Kto je vľavo vedľa repky?

Kto je pred vnučkou?

Kto je napravo vedľa repky?

Kto je vľavo vedľa vnučky?

Kde stojí vnučka? (medzi...)

Kde stojí dedko? (vpravo, vedľa repky)

Kde stojí mačička? (pred babkou, vľavo vedľa vnučky)

Kde stojí myška?(vpredu pred vnučkou).....

Milé deti, všetci ste veľmi šikovní, a tak verím, že úlohy z rozprávky O veľkej repe ste hravo zvládli. Prajem Vám veľa zdravia a dúfam, že sa čoskoro uvidíme 😊 S pozdravom PEŤKA